

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Przełom cywilizacyjny XIX wieku: u progu nowoczesności**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-ZFWH-PC-24hws2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): fakultatywny
4. Kierunek studiów: Humanistyka w szkole – polonistyczno-historyczne studia nauczycielskie
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): II
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): **30 h KON**
9. Liczba punktów ECTS: 3
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:
Przemysław Matusik, dr hab. prof. UAM, pamatusik@wp.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

Celem zajęć jest przekazanie wiedzy o kształtowaniu się nowoczesnej cywilizacji w wieku XIX, głównych wyznacznikach procesu modernizacji, kategorii „postępu” jako kierunkowej idei ówczesnego opisu świata, znaczących tendencji ideowych XIX w., a także kształtowanie kompetencji związanych z umiejętnością osadzania zjawisk kulturowych w kontekście historycznym.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): ogólne przygotowanie studenta II roku.

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	Zna główne wyznaczniki procesu modernizacji oraz pojęcia nowoczesności, modernizacji, postępu, kultury masowej.	HS_W03; HS_W08; HS_U01
EU_02	Zna znaczące tendencje ideowe epoki stanowiące próbę opisu zmieniającej się XIX-wiecznej rzeczywistości.	HS_W07; HS_W08
EU_03	Zna wybrane element przemian kulturowych XIX wieku.	HS_W07; HS_W08
EU_04	Potrafi umieścić zjawiska kulturowe (np. literackie) w kontekście przemian cywilizacyjnych XIX wieku.	HS_W07; HS_W08
EU_05	Umie analizować i interpretować wybrane teksty z wykorzystaniem terminologii z zakresu historii XIX w.	HS_W03; HS_W08; HS_U01; HS_U02; HS_U07; HS_U09;
EU_06	Potrafi wyszukać informacje i samodzielnie przygotować wypowiedź na temat zjawisk kulturowych XIX w. oraz uczestniczyć w dyskusji wokół tych zagadnień.	HS_U01; HS_U02; HS_U03; HS_U07; HS_U11; HS_U12; HS_K04
EU_07	Wykazuje wrażliwość na kwestię zachowania elementów dziedzictwa kulturowego.	HS_U02; HS_K01; HS_K02; HS_K05; HS_K09
EU_08	Wykazuje świadomość znaczenia wiedzy o dziedzictwie kulturowym dla budowania więzi społecznych.	HS_K01; HS_K02; HS_K05; HS_K09

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
1. Główne wyznaczniki przełomu cywilizacyjnego w XIX w.	EU_01; EU_02; EU_06; EU_07; EU_08
2. Urbanizacja jako zjawisko kulturowe.	EU_01; EU_03; EU_06; EU_07; EU_08
3. Kategoria postępu jako "metateoria" XIX-wiecznych opisów rzeczywistości.	EU_01; EU_02; EU_06; EU_07; EU_08
4. Naród jako zjawisko nowoczesne.	EU_01; EU_03; EU_06; EU_07; EU_08
5. Nowoczesna utopia: wczesna myśl socjalistyczna.	EU_02; EU_05; EU_06; EU_07; EU_08
6. Konserwatyzm: negacja postępu czy jego racjonalizacja?	EU_02; EU_05; EU_06; EU_07; EU_08
7. Scjentyzm i społeczna organizacja życia naukowego w XIX w.	EU_02; EU_04; EU_06; EU_07; EU_08
8. Odkrycie natury: przeciw nowoczesności.	EU_01; EU_02; EU_06; EU_07; EU_08
9. Alexis de Tocqueville: Ameryka jako prototyp społeczeństwa nowoczesnego	EU_04; EU_05; EU_06; EU_07; EU_08
10. "Misja białego człowieka"? Kolonializm i podporządkowanie pozaeuropejskiego świata.	EU_03; EU_04; EU_06; EU_07; EU_08
11. Wobec Zachodu: myśl rosyjska w konfrontacji z nowoczesną cywilizacją.	EU_04; EU_05; EU_06; EU_07; EU_08
12. Sztuka XIX w.: artyści akceptowani, artyści odrzuceni.	EU_03; EU_04; EU_06; EU_07; EU_08
13. Społeczeństwo masowe i powstanie kultury popularnej.	EU_01; EU_03; EU_04; EU_06; EU_07; EU_08

5. Zalecana literatura:

Podręczniki:

- Kizwalter T., *Historia powszechna. Wiek XIX*, Warszawa 2003
- Łazuga W., *Historia powszechna. Wiek XIX*, Poznań 1999
- Osterhammel J., *Historia XIX wieku. Przeobrażenie świata*, Poznań 201
- Salmi H., *Europa XIX wieku. Historia kulturowa*, Kraków 2010

Literatura:

- Burleigh M., *Ziemska władza. Polityka jako religia*, przeł. J. Korpanty, Warszawa 2011
- Custine Astolphe de, *Rosja w roku 1839*, przeł. P. Hertz, Warszawa 1995

- Ecksteins M., *Święto wiosny. Wielka Wojna i narodziny nowego wieku*, przeł. K. Rabińska, Warszawa 1996
- Ferguson N., *Cywilizacja. Zachód i reszta świata*, przeł. F. Szymor, Kraków 2013
- Jedlicki J., *Jakiej cywilizacji Polacy potrzebują?*, Warszawa 2002
- Johnson P., *Narodziny nowoczesności*, przeł. M. Iwińska i in., Gdańsk 1995
- Przybylski R., *Klasycyzm, czyli prawdziwy koniec Królestwa Polskiego*, Gdańsk 1996
- Tocqueville Alexis de, *O demokracji w Ameryce*, t. 1-2, Kraków – Warszawa 1996
- Tuchman B.W., *Wyniosła wieża. Świat przed pierwszą wojną światową 1890-1914*, przeł. J. Zawadzka, Warszawa 1997
- Zamoyski, *Święte Szaleństwo: romantycy, patrioci, rewolucjoniści 1776-1871*, przeł. M. Ronikier, Kraków 2015
- Zamoyski, *Urojone widmo rewolucji: tajne spiski i tłumienie ruchów wolnościowych 1789-1848*, przeł. M. Ronikier, Kraków 2016
- Zweig S., *Świat wczorajszy. Wspomnienia pewnego Europejczyka*, przeł. M. Wisłowska, Warszawa 2016

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	X
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu							
	EU _01	EU _02	EU _03	EU _04	EU _05	EU _06	EU _07	EU _08
Egzamin pisemny								

Egzamin ustny									
Egzamin z „otwartą książką”									
Kolokwium pisemne									
Kolokwium ustne	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Test									
Projekt									
Esej									
Raport									
Prezentacja multimedialna									
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)									
Portfolio									
Inne (jakie?) -									
...									

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	30
	Czytanie wskazanej literatury	30
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	30
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		90
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		3

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): bardzo dobra znajomość omawianych zagadnień potwierdzona w trakcie zaliczenia;

dobry plus (+db; 4,5): jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami w zakresie wiedzy sprawdzanej w trakcie zaliczenia;

dobry (db; 4,0): dobra znajomość omawianych zagadnień potwierdzona w trakcie zaliczenia;

dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca znajomość omawianych zagadnień;

dostateczny (dst; 3,0): wybiórcza znajomość zasadniczych zagadnień omawianych w trakcie zajęć;

niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca znajomość zagadnień realizowanych w trakcie zajęć.